

La Veu de Catalunya

5cent.

ANY 1er. NÚM. 75

BARCELONA: DIJOURS 16 DE MARS DE 1899

EDICIÓ DEL VESPRE

DIARI CATALÀ D'AVISOS, NOTICIAS Y ANUNCIS
Redacció y Administració: Rambla de las Flors, 25.—Teléfono 152.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
(Edició del matí.)
Paquet de VINTICINCH NÚMEROS. 4 ptes. trimestre
Paquet de VINTICINCH NÚMEROS. 9
Anuncis, esquelas, remittits y reclams, a preus convencionals. Per l'edició del vespre s'admeten esquelas mortuòries fins a las sis de la tarde. Per l'edició del matí, fins a las dues de la matinata.

Anuncis del dia
Heriberto y Santa Juliana, mr.

Santa de demà: Sant Patrici, b. y Sant Joseph de Arimatea, cfa. Abstin. de carn.
Quaranta horas: Anàlisi a la Real capella del Palau. — Exposició a las veig del matí y se reserva a las sis de la tarde. — Demà començan a l'Església del Sagrat Cor de Jesús, de Germanas Adoratrius.
Cort de Maria: Fa la visita a Nostre Senyora del Carme, en las Gerónimas, en Santa Ana, ó en Santa Maria del Mar.
La Missa d'avuy: Es de Sant Ramon, ab. y f. — La de demà es de La Preciosissima Sancha de Nostre Senyor Jesucrist.

Observatori meteorològic de la Universitat.—D.^{re} E. Lozano.— 16 mars

Horas d'observació: 8 matí 8 de la tarde. — Baròmetre a 0 y al nivell del mar: 760.17; 767.90. — Temperaturas: Máxima: 23.0 sol; 29.4 ombra. Mínima: ref: 4.7; 8.1 ombra. — Termómetro tipo: 16.8. 17.2. — Pluja en 24 horas: 0.00. — Aygua evaporada en 24 horas: 0.00. — Grana d'humiditat: 44.8. 46.0. — Vents: Direcció: E. S.E. Velocitat per 1ra 0.8; 1.4. — Estat del cel: Despejat. — Nivola: Clauca; Bruma; Cantitat: 0.0; 0.0. — Observacions particulars:
Sortida del Sol: 6 h. 15 m. — Posta, 6 h. 4 m. — Lluna plena: Sortida, 7 h. 15 m. — Posta, 10 h. 41 m.

LO SENYOR

Don Joseph Caballol y Viadé

Morí lo dia 23 del passat febrer

havent rebut los Sants Sagraments y la Benedicció Apostòlica

(O. E. P. D.)

Sa desconsolada esposa donya Josepha Moreu y Fornells, filla Benvingut, Ignasi, Teresa y Joaquina, mare política donya Antonia Fornells, germana (ausent) Sor Concepció, Religiosa Concepcionista, germanas y germanas polítichs, oncles, cosins (presents y ausents) y la rahó social Josepha y Carme Caballol, al recordar a sos amichs y coneguts tan irreparable pèrdua, los hi supliquen lo tingan present en sas oracions y s'serveixin assistir als funerals que'n sufragi de sa ànima's celebraran demà, divendres, dia 17 del corrent, a las deu del matí, a la parroquia Major de Santa Agna, per lo que rebrán especial favor.

Las missas després del ofici y seguidament la del perdó.
Per respecte a la santetat del temple lo dol se dona per despendit.

L'EXCM. SENYOR

DON PERE DE SOTOLONGO Y ALCÁNTARA

MORÍ LO DIA 10 DE MARS DE 1899

havent rebut los Sants Sagraments y la Benedicció Apostòlica

(A. C. S.)

Sa esposa, fills, fills polítichs, germana, germana política, nets, nets polítichs, reneta y demés parents, l'Excm.^{te} Sr. Marqués de Cornillas y amichs. Los Consells d'Administració del Banch Hispano-Colonial, de la Companyia Trasatlántica, de la Companyia General de Tabachs de Filipinas, dels Ferro-carrils del Nort d'Espanya y de la Societat Hullera Espanyola, pregan a sos amichs y coneguts lo tingan present en sas oracions y se serveixin assistir als funerals y missas que pera l'etern descans de l'ànima del difunt se celebraran lo dissapte, 18 de l'actual, a las deu del matí, a la Iglesia parroquial de Santa Maria del Pi, quedantlosi plenament agrahits.

No s'invita particularment.

Per respecte a la Santetat del Temple, lo dol se dona per despendit.

INDULGENCIA.—Lo Reverent Sr. Nunci de Sa Santetat en aquets Regnes, s'ha dignat concedir 100 dias d'indulgencia, y ls Enam. Srs. Cardenal Arquebisbe de Toledo y Cardenal-Bisbe d'Urgell, y ls Excms. Srs. Arquebisbes de Tarragona y Sevilla, y Bisbes de Gerona, Viel, Madrid-Alcalá, Tortosa, Lleida, Vitoria, Segovia, Ciudad-Rodrigo, Salamanca, Santander, Solsona y Sió, 100, 80 y 40 dias d'indulgencia, respectivament, a sos fiels diocesans per cada missa que oissen, Sagrada Comunió que dediquen ó acte de devoció que practiquen en sufragi de l'ànima del finat.

ARTICLES DE SUISSA LA CASA PAU COIX

ha comprat a la casa Holh totas las existencias d'articles de Suissa, transparents y cortinatges de musselina, de tul y d'aplicació. Pabellons de tul brodats, de 1,000, 2,000 y 3,000 rals, se venen a 20, 25 y 30 duros respectivament.

NOTA IMPORTANT.—Transparents de musselina de 3 metres llarch, a 3'95 pessetas. Cortinatges croixé, a 3'90 pessetas.

SECCIÓ D'ALFOMBRAS SECCIÓ DE LLANERIA

Alfombras moqueta. 4'30 ptes.
6/4 sofà. 14' »
ab fleco. 2' »
Llanas 8 pams d'ample. 4'1' ptes.
Damassé seda. 3' »
Alpaca labrada. 1'75 »

Per ésser ja al final de temporada, las mantas llana lliteras a 4 pessetas

VENDAS AL COMPTAT.—Horas: de 9 a 1 y de 3 a 7

Carrer Avellana, cantó a la Riera de Sant Joan es la primera escola després de la font

NO COMPRIN

quadros al oli sense veure javants l'assortit y preus del «Nou Saló»
Rambla del Centre, 32.—Diario Mercantil

J. MARSANS ROF.—Valors y cupóns
Rambla de Canaletas, 2

JOYERIA RELLOTGERIA

TOTS LOS PEPS y PEPETAS

desitjan que'ls seus amichs y parents los hi comprin los regalos a ca'n

25 MASCARÓ Y COMAS 25
RAMBLA DEL MITJ

ahont trobaran casi a cap diner un be de Deu d'objectes propis para regalos de

MOLT GUST Y POCH GASTO
ARGENTERIA REGALOS

El merlot blanc

L'Historia té sarcasmes horribles. Tota aquella grandesa de Roma, tot el poderi y faust esplendorós del Divi Augusti, acaba miserablement ab un Rómulo Angustul. La dominació espanyola a América, comensada ab crims y depredacions, y continuada per sigles ab frases y llacrimas, ha terminat ab un finiquito qu'es un model de probitat y d'honradesa.

La gent que está molt distreta no s'hi ha fixat: molts dels periódichs no volen passar per informadissims, ni n'han fet esment; dels de Barcelona sols ún, que nosaltres sapiguem, La Vanguardia, ha inserit per enter lo document. Es la Allocució dirigida als soldats dels últims escamots de la repatriació, per lo general Jiménez Castellanos, a qu'il Govern acaba de nomenar Capità General de Castilla y Extremadura. Si no fos escrit en castellá, no podriam creure que'l tal document hagués sigut fet per un espanyol. Ab una franquesa ruda comensat general per explicar com va trobar l'administració militar al moment de haverse de fer càrrech del mando de las tropas espanyolas que allí

quedavan, al marxar lo general Blanco que casi se encoia, com aquell altre que casi pacíficava. La insubordinació en uns y l'abatiment en altres, podian fer temer que'l final de la nostra estada a Cuba, fos una ignominia més; pero l'activitat del general Castellanos y'l rigor salubre que desplegá en organitzar l'administració de las acaballas de la guerra, constituintse ell mateix en ordenador de pagos, perque tal volta veyia que no's podia fiar de ningú, lo graven el miracle de que'ls pobres malalts fossen més atesos en los hospitals, y als que estavan bons no'ls faltessen las pagas y fins poguessen tenir un plus per la repatriació.

Aquesta gestió tan digna, es contada en lo document ab una simplicitat é ingenuitat que enamora, y com no hi estavem fets a semblants manifestacions de moralitat administrativa, un se queda tot admirat y edificat: admiració que puja de grau al veure que, després de cobertas totas las atencions fins al moment d'embarcarse la darrera expedició de repatriats, encara's troba ab un sobrant de més de dos milions de pesos en or, que trincotrinco, els posa a disposició del Govern al arribar a Espanya. No's sembla a nostres lectors que aixó es la rondalla del merlot blanc?

Donchs encara hi ha més; encara hi ha una altra part més interessant en la notabilíssima allocució del últim general espanyol de Cuba. Deixant tota la requincalla tant en ús en los documents militars, al despedirse dels seus soldats lo general Castellanos, ni fa'l plorició sobre las nostras desgracias com l'ha fet algun altra general imitant al Rey moro de Granada; ni parla de Sant Quintin, de Otumba y de Pavia, sino que en un párrafo final, present un tó de pare bondados els diu als soldats, que «quan tornin a casa seva sian bons minyons, y que's posin a treballar y a formarse una familia», que no's dexin ensarronar per ningú, fugint de motins y alsaments ab los quals no's podrà may regenerar la patria; y a tots aquells que en virtut de la Ley de sargentos els tocará desempenyar algun càrrech civil, els recomana que sian honrats, «que no de fraudin res al Estat ni al Municipi; y que no permetin ni encobreixin cap defraudació en sas oficinas» y que sempre anteposin lo be general al benefici personal.

Ab tant com s'ha escrit y xerrat sobre la regeneració d'Espanya; ningú havia donat la recepta tan senzilla com el general Castellanos. Perque fins ara la fórmula ab que'l poble gráficamente expressava la seva opinió sobre'ls funcionaris públics, era la de que «tots hi son per ferse'ls seus», y d'empleat espanyol que mirés pel be general y pel bon servey públich avans que pel seu profit particular, era tan difícil trobar-ne un com trobar un merlot blanc. De aquí ve principalment la nostra decadencia; de aquí ha provingut la desorganización de tots els serveys del Estat que tan plena com vergonyosamente se ha revelat en las guerras que han acabat ab lo nostre imperi colonial. Generala que's partian ab los homens polítichs las rampinyas fetas a las colonias; intendents infeliss sempre disposats a fer chanchullas y tractes bruts; quefes conchusionaris que robavan lo pa dels soldats, fins al punt de negociar ab los insurrectes venentlos los quevivres destinats a la tropa; tot aixó y molt més que podria dirse, no han sigut més que las pustulas malignas reveladoras del virus

que corre per las venas de la administració espanyola.

Per aixó es més notable trobarse ab un home com lo general Castellanos que obra tan dignament, y parla tan clara y sensatament als seus soldats; y vindrian ganas de aplaudir, sino fos l'efecte trist de sarcame de la sort lo veure un home honrat y lleal obligat a finiquitar la liquidació d'una administració que será l'eterna ignominia de la nació espanyola.

JAUME COLLELL, Pbre.

Notas políticas

Cocodrils

Aquets diaris patrioters son curiosos. Han estat tres anys atiant guerra a foc y a sanch y nosaltres demanant que s'humanessin y transgissen en las lluitas colonials.

—Miren, los hi deyam, que envien a morir milers y milers de jovenalla y no s'en treurán res.—Que's morin! contestaven.

—Miren que no son lo medi d'acabar aquestas guerras mortis y persecucions.—Que no s'acabin; que'ls fusellin a tots!

—Miren que's perdran las colonias de aquesta manera. Y ells nos cridavan:—Vosaltres també son filibusters; també os tindrian de fusellar.

Y s'han sortit ab la seva... menos en lo de fusellarnos a nosaltres.

Y ara que tot está perdut y l'Estat espanyol en ruina, ara que per las culpas seculars d'ells y de sos antecessors tenim milers de gormans morts y milers de presoners mártirs, ara los hi ha entrat lo sentiment pels oprimits... de fora.

—Un sentiment estrany en que se fundeix, en que's disol l'humanitarisme per los antipodas en l'odi salvatge pels de casa. Es l'odi y la enveja al vehi que'ls hi fa nosa, de qui tal volta se menjan lo pa y se voldrian menjar lo fetge, que's disfressa d'amor, d'humanitarisme que abressa lo mon més remot... y fins l'altre mon.

Visca en Rizal! vol dir; Arrosseguen al polítich ó al botiguere del costat que'm fa la competencia!

Y tot son escarafalls: ¡Ah! ¡Oh! ¡Lo Aguinaldo; quin home! ¡Visca l'Aguinaldo! y en Máximo Gomez? ¡quin altre! ¡Visca en Máximo Gomez!... ¡y la reina Ranavallo!

—Bueno! Per més que'ls nostres desitjos de res los hi han de servir, que viscan molts anys lliures ella y tots los oprimits de tot lo continent asiático y de l'África y de la Oceania... que no son pochos milions.

Peró, qué té que véurehi Catalunya? Quina culpa hi tenim y qué podem fer-hi? Prou feyna hi ha a casa y prou perills passém y penas pera que plorém per las d'aquells apreciables antipodas grochs, negros y d'altres colors... que ara mateix atormentan sense distinció a castillas... y a catalans.

—Quins sentiments més delicats y més més ultramarins per aquells!... ¡Y quins odis més salvatges entre nosaltres!

Reserva sospitosa

L'article que'l senyor Mañé va publicar lo diumenge passat, no podia menos de cridar l'atenció dels periódichs de Madrid. La Epoca copia lo tros que's refereix al partit conservador, pero de lo més important del article, de lo que's refereix a las reformas de carácter nacionalista catalá, no'n resa paraula.

L'altre periódich del senyor Silvela, El Tiempo, l'acompanya en tan reservada conducta.

¡Malo! ¡Malo! ¡Malo!

Entre amichs

A la terrassa del café, situat al passeig de vora mar, en Felip y en Josep, seguien la conversa, ab la perexosa fruicció del que passa alguns dias de descans absolut; y com la ociositat, a més de ser mare de tots los vicis, ho es d'altres peccats que no arriban a constituir vici, los dos amichs, havian caygut aquell dia, sense pensars'ho, en lo peccat de la mormuració.

Dibent qu'en Josep y en Felip eran joves, quasi no s'ha d'explicar que'l tema fos una dona... pero tinch de contar qui era ella, ó copiar lo que'n deyan els:

—Es una llástima que l'Angelina se

torni aixís. Quan tingui vint anys será una coqueta acabada y refinada.

—Sí.

—Are encare no'n sab prou; es massa jove; pero ja n'irá aprenent.

—Y's comprén. Té dissiet anys... no crech que arribi a divuyt; es bonica, filla única de viuda, rica... li diñhen qu'es hermosa, s'a veu obsequiada, ha prés lo gust al galanteig, y per tenirne més, per obtenirne de tothom, coqueteja ab tots...

—Y com que ja ho sab tothom, no hi ha perill que ningú hi vagi en serio; com no sigui algun incauto...

—Aixó mateix.

—Y es una llástima de xicota.

Aquí hi hagué una pausa, durant la qual, los dos amichs rumiaren segons son modo de veure la qüestió, sobre la coqueria de l'Angelina.

Després en Felip, torná:

—Si un li pogués donar un consell!...

—Aixó toca a la seva mare.

—Peró si la seva mare es una bona senyora que no sols no ven res, sino que, com que li cau la baba, hi gosa més que ella mateixa, ab las criaturadas de la seva filla!...

—Com ho vols fer!...

—Oh, de cap manera; pero si jo pogués li donaria algun bon consell.

—Que li dirias?

—Úy!... Moltes cosas.

Y en Felip, maquinament, s'estiré en lo balanci, posá una cama al cim de l'altra, tancó's ulla, mitj rient, com per representarse millor a l'Angelina, plegó las mans demunt del pit, y digué, com divagant, a mitja veu no gayre clara, quasi com si somniés:

—Jo si pogués li diria: «Perqué ets coqueta, Angelina? Perqué, si no ho ets, vols esserho ó semblarho?»

«Quan extrenys la mà, no apretis tant, no l'estrenyis més de una vegada en senyal d'un afecte que no sentis (que si'l sentisses, ja no ho farías); perque las mostres d'afecte, quan la dona'l sent, tot lo més, se las deixa pendre, may las dona... fins després, molt després...

